

ΕΙΔΗΣΕΙΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

—'Από τὸ τεύχος αὐτὸ ἡ ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ «ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ» πραγματοποιεῖται στὰ πλαίσια τῶν δραστηριοτήτων τοῦ ΚΕΝΤΡΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ.

—'Ἡ δημιουργία τοῦ ΚΕΝΤΡΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ξεκίνησε ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ ὑπάρξῃ ἕνας ἀκόμη συγκεκριμένος χώρος πνευματικῶν ζυμώσεων καὶ ἀναζητήσεων, ἕνα πεδίο προϋποθέσεων γιὰ τὴ σπουδὴ καὶ τὴν ἔρευνα τῆς Φιλοσοφίας. Σκοπὸς τοῦ Κ.Φ.Ε. δὲν εἶναι νὰ ὑποκαταστήσῃ ἢ νὰ συμπληρώσῃ ἄλλα ὑπάρχοντα Κέντρα φιλοσοφικῆς ἔρευνας ἢ θεσμοποιημένες προσπάθειες σὲ αὐτὸν τὸν χώρο, ἀλλὰ μὲ σειρὲς διαλέξεων καὶ μικρὲς ὀμάδες ἐργασίας νὰ δώσῃ μιὰ ἐπιπλέον δυνατότητα σὲ νέους ἀνθρώπους νὰ γνωρίσουν τὴ μεθοδολογία τῆς ἔρευνας καὶ νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ θέματα τῆς φιλοσοφίας ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρουν προσωπικά. Ὁ ἀπώτερος στόχος τῆς προσπάθειας αὐτῆς προσδιορίζεται ἀπὸ τὴν ἐντονα αἰσθητὴ στὸν τόπο μας ἀνάγκη νὰ γίνῃ συστηματικὴ-κριτικὴ μελέτη καὶ συνθετικὴ θεώρηση τῆς φιλοσοφικῆς παράδοσης στὴν ἐνότητά της — ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ στὴν ἑλληνιστικὴ περίοδο καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὸ Βυζάντιο καὶ στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. Στὴ μελέτη αὐτῇ, ποὺ ὡς σήμερα δὲν ἔχει ἐπιχειρηθῆ στὴν ἔκταση καὶ στὸ βάθος ποὺ πρέπει, οὔτε ἐδῶ οὔτε καὶ ἄλλοῦ, τὸ Κ.Φ.Ε. φιλοδοξεῖ νὰ κάνῃ ἕνα πρῶτο ξεκίνημα. Μιὰ ἀπὸ τίς κατευθυντήριες γραμμὲς τῆς ἐργασίας τοῦ Κ.Φ.Ε. θὰ εἶναι, λοιπόν, ἡ διερεύνηση τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο κατανοήθηκε καὶ μεταδόθηκε ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφικὴ παράδοση, ἡ σύγκρισή της μὲ τὴ δυτικὴ ἑρμηνεία καὶ ἡ ἀξιολόγησή της. Ταυτόχρονα θὰ ἐπιχειρηθῆ ἡ συστηματικὴ-κριτικὴ προσέγγιση τῆς δυτικῆς φιλοσοφικῆς ἐξέλιξης ἀπὸ τοὺς σχολαστικοὺς ὡς σήμερα.

Τὸ Κ.Φ.Ε., ἀρχὴ του θέτει τὴν ἄμεση ἐπαφὴ ἐρευνητῶν (ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ) καὶ σπουδαστῶν σὲ ἕνα χώρο ἐλεύθερης καὶ γόνιμης ἐπικοινωνίας. Καίρια σημασία γιὰ τὴν ἐπαφὴ αὐτῇ δὲν ἔχει ἡ μετάδοση ἑτοιμῶν γνώσεων ἢ συμπερασμάτων, ἀλλὰ ὁ τρόπος ποὺ ὁ ἐρευνητὴς θὰ ἐπεξεργάζεται τὸ θέμα του μπροστὰ στὸν σπουδαστὴ. Περισσότερο ἀπὸ τὴν παρουσίαση τῶν συμπερασμάτων τῆς ἔρευνας ἐνδιαφέρει ἡ δουλειὰ ποὺ γίνεται ἀπὸ τὸν ἐρευνητὴ γιὰ νὰ φτάσῃ στὰ συμπεράσματά του. Μὲ ἄλλα λόγια, δὲν ἐνδιαφέρει τόσο τὸ νὰ γίνῃ μιὰ διάλεξη ἢ ἕνα μάθημα, ὅσο τὸ νὰ δείξουμε στὸν σπουδαστὴ τὴ διαδικασία τῆς σκέψης, τὸν τρόπο τῆς ἔρευνας, τὴν κριτικὴ ἐπεξεργασία τῶν κειμένων καὶ τῆς βιβλιογραφίας. Τὸ διάβασμα τῶν κειμένων-πηγῶν πρέπει νὰ γίνεται μαζὶ μὲ τὸν σπουδαστὴ, ποὺ θὰ συμμετέχῃ ἔτσι στὴν ὅλη διαδικασία καὶ, κυρίως, στὴν κριτικὴ στάση ποὺ ἀπαιτεῖ ἡ δουλειὰ αὐτῇ.

Μέτρο ἐπομένως τῆς προσπάθειας δὲν εἶναι ἡ ποσοτικὴ ἀπόδοση, ἀλλὰ ἡ ποιοτικὴ βελτίωση τῆς κριτικῆς στάσης καὶ σκέψης.

— Οἱ δραστηριότητες τοῦ Κ.Φ.Ε. ἄρχισαν τὸν Φεβρουάριο 1974 μὲ σειρὲς διαλέξεων καὶ μαθημάτων ποὺ πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τοὺς ἐξῆς:

Σ. Κυριαζόπουλος: Σύγχρονη Εὐρωπαϊκὴ Φιλοσοφία, Ἐπιστημολογία
Ε. Ροῦσσο: Προσωκρατικοί

Γ. Νόβακ:	Μεσαιωνική Φιλοσοφία
Α. Κελεσιδου-Γαλανου:	Πλάτων, Νεοπλατωνικοί, Ύπαρξισμός
Μ. Δραγώνα-Μονάχου:	Στωϊκοί
Β. Κύρκος:	Άριστοτέλης
Χ. Γιανναράς:	Βυζαντινή Φιλοσοφία, Heidegger
Α. Ζαχαρίου:	Φιλοσοφία τών Μαθηματικών
Π. Χριστοδουλίδης:	Σύγχρονη Λογική

Οί σπουδαστές πού παρακολουθοῦν τίς σειρές διαλέξεων καί μαθημάτων τῆς φετεινῆς περιόδου (Φεβρ. - Μάιος 1974) κατανέμονται ὡς ἑξῆς:

70 % φοιτητές καί πτυχιούχοι ἑλληνικῶν Πανεπιστημίων

15 % » » » Πολυτεχνείου

10 % » » » ἄλλων ἀνωτάτων σχολῶν

5 % πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων

Σύνολο ἐγγραφέντων σπουδαστῶν: 220

— Γιά τὸ προσεχές ἀκαδημαϊκὸ ἔτος (Νοέμβριος 1974 - Μάιος 1975) τὸ πρόγραμμα τῶν δραστηριοτήτων τοῦ Κ.Φ.Ε. προβλέπεται νὰ περιλάβῃ, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς κύκλους μαθημάτων, καί μικρὲς ὀμάδες ἐργασίας πού θὰ ἀποτελέσουν στὰ ἐπόμενα χρόνια τὸν πυρήνα τῆς ἐρευνητικῆς δραστηριότητος τοῦ Κ.Φ.Ε. Κάθε τέτοια ὀμάδα θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ 3 - 10 σπουδαστές, πού μὲ τὴν καθοδήγησι ἑνὸς ἐρευνητῆ θὰ ἐργαστῆ πάνω σὲ συγκεκριμένον θέμα, στὴ διάρκεια ἑνὸς τριμήνου ἢ ἑξαμήνου, μὲ σκοπὸ τὴν παραγωγή ἑνὸς συγκεκριμένου ἐρευνητικοῦ ἀποτελέσματος. Οἱ συμμετέχοντες σὲ κάθε ὀμάδα θὰ ἐργάζονται ἐλεύθερα καί θὰ ρυθμίζουν τὸ χρόνο τῶν συναντήσεων τους ἀνὰ ἑβδομάδα ἢ δεκαπενθήμερο. Τὸ Κ.Φ.Ε. θὰ θέσῃ στὴ διάθεσι τῶν ὀμάδων τοὺς χώρους τῶν γραφείων του, τὴ βιβλιοθήκη, ἐκτυπωτικὴ καί φωτοτυπικὴ μηχανή, τὴ δυνατότητα βιβλιογραφικῆς ἐνημέρωσις ἀπὸ ξένα Κέντρα Ἐρευνῶν καί Βιβλιοθήκες, τὴν πρόσκλησι εἰδικῶν ἐρευνητῶν ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ καί τὸ ἐξωτερικὸ, γιὰ συνεργασία μὲ τὴν ὀμάδα, τὰ τυχόν ἔξοδα πού θὰ ἀπαιτήσῃ ἢ ἐρευνα καί τὴν οικονομικὴ ἀμοιβή τῶν μελῶν τῆς ὀμάδας γιὰ τὴν προσφορά συγκεκριμένου ἔργου (ἀποδεκτικὴ, γλωσσάρια, μεταφραστικὴ δουλειά, σύνταξι πινάκων κλπ.) Τὸ Κ.Φ.Ε. θὰ ἀναλάβῃ καί τὴν ἐνδεχόμενη δημοσίευσσι τῶν συμπερασμάτων τῆς ἐρευνητικῆς ἐργασίας τῆς ὀμάδας, καθὼς καί τὴ χορήγησι συστατικῶν ἐπιστολῶν ἢ πιστοποιητικῶν συμμετοχῆς τῶν μελῶν τῆς ὀμάδας στὴν ἐρευνητικὴ ἐργασία τοῦ Κ.Φ.Ε. γιὰ τὴν περίπτωσι σπουδῶν ἢ ἐρευνας στὸ ἐξωτερικὸ.

—Στὶς δραστηριότητες τοῦ Κ.Φ.Ε. μποροῦν νὰ μετέχουν σπουδαστές καί νέοι ἐπιστήμονες ὁποιασδήποτε σχολῆς ἢ κλάδου. Ἡ συμμετοχή στὶς δραστηριότητες τοῦ Κ.Φ.Ε. εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπὸ κάθε οικονομικὴ ἐπιβάρυνσι.

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες κάθε ἐνδιαφερόμενος μπορεῖ νὰ ἀπευθύνεται στὴ Γραμματεία τοῦ Κ.Φ.Ε., Χάρητος 3, Ἀθήνα 139, Τηλ. 746665.

—Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλι τοῦ Κ.Φ.Ε. ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς:

Τ.Κ. Παπατσώνης, Ἀκαδημαϊκός, Πρόεδρος

Μ. Χατζηδάκης, Γεν. Ἐφορος Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων, Ἀντιπρόεδρος

Θ. Κιτσόπουλος, Δ/νων Σύμβουλος

Τ. Ἰωάννου, Σύμβουλος

Σ. Μάνος, Σύμβουλος

— Τὴ Διεύθυνσι Σπουδῶν καί Ἐρευνῆς τοῦ Κ.Φ.Ε. ἔχει ὁ Χρῆστος Γιανναράς.

— Τὸ Κ.Φ.Ε. ἐπιχορηγεῖται ἀπὸ τὴν FORD FOUNDATION, Νέα Ὑόρκη.

— Ὁ "ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ" θὰ παρουσιάσει στὰ ἐπόμενα τεύχη του κείμενα τῶν:

Gregory Vlastos
Martin Heidegger
Guido Calogero
Edmund Husserl
Alwin Diemer
Wilhelm Szilasi
George Moore
Bertrand Russell
John Austin
Steven Runciman
Klaus Oeler
Ζήσιμου Λορεντζάτου
Θεόφιλου Βέϊκου
Ευάγγ. Ρούσσου
Βασίλη Κύρκου
Γιάννη Ζηζιούλα
Χρήστου Γιανναρά
Παύλου Χριστοδουλίδη
κ.ά.

— Τα επόμενα τεύχη του Δευκαλίωνα θα έχουν τις εξής θεματικές ενότητες:

Προσωκρατικοί
Φαινομενολογία
Ἀναλυτική Φιλοσοφία
Βυζαντινή Φιλοσοφία
Ἐπιστημολογία
κ.ά.

ΛΕΞΙΚΟ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΩΝ

Τὸ Κέντρο Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἶχε ἀναγγεῖλει πρὶν ἀπὸ δύο χρόνια τὴ σύνταξη ἑνὸς «Ἑρμηνευτικοῦ Λεξικοῦ τῆς φιλοσοφικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ὀρολογίας τῶν προσωκρατικῶν φιλοσόφων» (βλ. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ 1/1971, σελ. 465). Ἡ πρώτη φάση τοῦ ἔργου ἀφοροῦσε τὴ συστηματικὴ ἀποδελτίωση καὶ λημματογράφηση τοῦ λεξιλογικοῦ θησαυροῦ ὄλων τῶν γνησίων ἀποσπασμάτων τῶν Προσωκρατικῶν μετὰ βᾶση τὴν μοναδικὴ γενικὴ ἔκδοση τῶν DIELS-KRANZ, ἀλλὰ καὶ τὶς νεώτερες κριτικὲς ἐκδόσεις τῶν μεμονωμένων Προσωκρατικῶν.

Τώρα στὸν τόμο 3/1973 τῆς ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ποὺ μόλις κυκλοφόρησε, δημοσιεύονται (σελ. 163 - 186) «Δείγματα τοῦ Λεξικοῦ τῶν Προσωποκρατικῶν», καὶ συγκεκριμένα 112 λήμματα, τὰ ὁποῖα συνέταξε καὶ παρουσιάζει μετὰ ἑνα διαφωτιστικὸ Εἰσαγωγικὸ Σημείωμα γιὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ συλλογικοῦ αὐτοῦ ἔργου καὶ τὸν τρόπο συντάξεώς του ἑνασ ἀπὸ τοὺς Συντάκτες τοῦ ἔργου, ὁ κ. Εὐάγγελος Ρούσσος.

Ἡ ἐργασία, ὅπως μᾶς πληροφοροῦν, ἔχει προχωρήσει σημαντικὰ καὶ μποροῦμε νὰ ἐλπίζουμε, πῶς μᾶλλον σύντομα πιά ἕνα σοβαρὸ, πρωτότυπο καὶ χρήσιμο ἔργο στὸν τομέα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλοσοφίας θὰ εἶναι στὴ διάθεση τῶν ἐρευνητῶν σὲ ὄλο τὸν κόσμο.